

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 8, Nummer: 74

Wat is er te doen en wat komt

t/m 19 november	Tentoonstelling "Onder Hoogspanning"
18 & 20 aug	Arend onder stoom
9 sept	Open Monumentendag
15 & 16 sept	Raildagen
16 & 17 sept	Arend onder stoom
14 t/m 29 oktober	Techlab XL
5 nov	Rail Rookies Clubdag
23 dec t/m 7 jan 2024	Winter Station

Aankondiging lezing door Wouter Koolmees (President-Directeur van de NS)

Het is alweer enige tijd geleden dat de heer Roger van Boxtel, indertijd President-Directeur van NS, een lezing heeft verzorgd voor de Vrienden. Het bestuur heeft te verzorgen. Hij zal zijn ervaringen vanuit zijn (dan bijna) eerste jaar bij NS met ons delen en uiteraard een blik op de toekomst werpen. Gezien het unieke karakter van deze presentatie heeft het bestuur besloten ook de NVBS hierbij te betrekken.

De lezing vindt plaats op dinsdagavond 10 oktober van 19.00 u - 21.30 u in de Bedrijfsschool in het Spoorwegmuseum. De zaal is open om 18.30 u. **Aanmelden kan vanaf vrijdag 8 september** via onze website.

Cartoon

Home is where the heart is....

Een Godin eindelijk op haar plek

Cartoon van Hans Proper

De Vriendenrit van 2023

Vriendenrit op 7 oktober 2023:

In de ALV refereerden de bestuursleden al aan de moeilijkheden rondom het rijden met museummaterieel door nieuwe regelgeving en het personeelstekort bij NS. Toch is het ons gelukt om samen met de vrijwilligers van Stichting 2454Crew een mooie vriendenrit te organiseren. Op zaterdag 7 oktober gaan we dieselen met Plan U 151. Daarin zijn uiteraard de nodige fotostops voorzien, waaronder een met de Vrienden nog nooit zijn geweest.

aantal heel bijzondere fotostops waar we met de Vrienden nog nooit zijn geweest. Zet u 7 oktober vast in uw agenda?

In een aparte mail / brief begin september volgt een uitgebreidere beschrijving over deze dag, hoe en wanneer u zich kunt inschrijven en natuurlijk de kosten. We hopen op vele aanmeldingen voor deze dag zodat we dit soort mooie ritten kunnen blijven organiseren! (Foto: Martijn Bijvoet)

De Arend ontspoord

Stoomlocomotief De Arend is onlangs ontspoord. De nostalgische replica van Nederlands tweede stoomlocomotief uit 1838 gleed te ver door. Hierdoor schoot hij van het breedspoor af, dat speciaal voor deze locomotief is aangelegd.

Seinwachter Marko van het Spoorwegmuseum heeft foto's van de ontsporing gedeeld op Twitter. Hij meldt dat de oorzaak het 'doorrijden op lage snelheid' is. Bij het incident lijkt de locomotief niet beschadigd geraakt en zijn er geen gewonden gevallen. ProRail mannen hebben De Arend weer in het spoor weten te plaatsen. Volgens Marko: "Aan ons seinwachters lag het niet, maar de Arend was een tikje ontspoord".

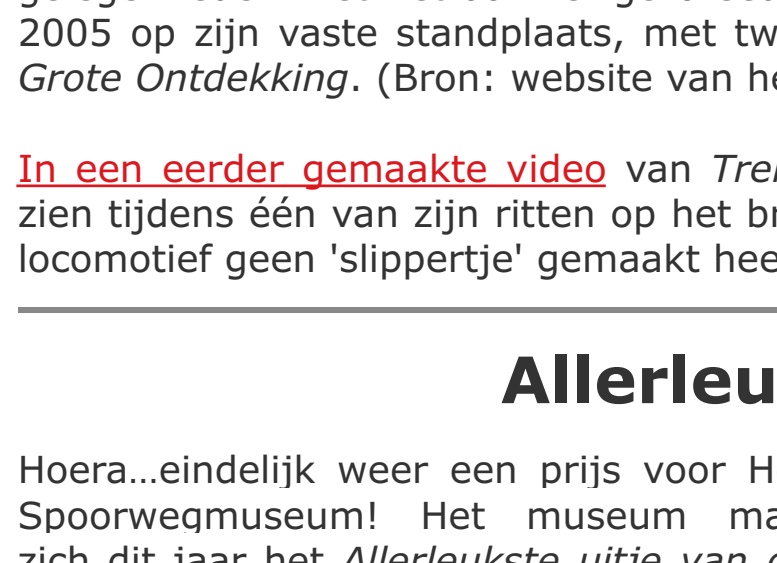

En als bonus nog een mooie foto uit het archief. De Arend ontspoord in Amsterdam in 1939, bij het Paleis voor Volksvlijdt. Dit voorafgaand aan de viering van 100 jaar *Spoorwegen in Nederland*. Voor deze show werd een extra rondje rails gelegd.

Kijk hier naar een filmpje gemaakt door de Stoomgroep over het opstarten van De Arend, het onder stoom brengen van de locomotief. [Zie hier](#).

Over de Arend

In 1938 heeft de Centrale Werkplaats te Zwolle ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de spoorwegen in Nederland een replica gebouwd. De Arend is daar te zien op de tentoonstelling 'De Arend'.

van 1945 mm voor de locomotief. In het kader van het 175-jarig bestaan van de spoorwegen in Nederland is dit breedspoor op 19 juli 2014 verlengd. Dit breedspoor is grotendeels als drie-raailig spoor aangelegd en biedt de mogelijkheid bij bijzondere gelegenheden met het aanwezige breedspoormaterieel te rijden. De Arend is sinds 2005 op zijn vaste standplaats, met twee rijtuigen, onderdeel van de attractie *De Grote Ontdekking*. (Bron: website van het Spoorwegmuseum).

[In een eerder gemaakte video](#) van *Trainenweb.nl* redacteur Ariën, is De Arend te zien tijdens één van zijn ritten op het breedspoor traject van het museum, waar de locomotief geen 'slippertje' gemaakt heeft.

Allerleukste Uitje

Hoera...eindelijk weer een prijs voor Het Spoorwegmuseum! Het museum mag zich dit jaar het **Allerleukste uitje van de provincie Utrecht 2023** noemen. De prijs is in het leven geroepen door *Leukstetickets.nl*, een onderdeel van DPG Media, de uitgever van onder andere de Volkskrant, het AD, Libelle en Flair. Iedereen bedankt voor het stemmen!

Raildagen

Herhaling:

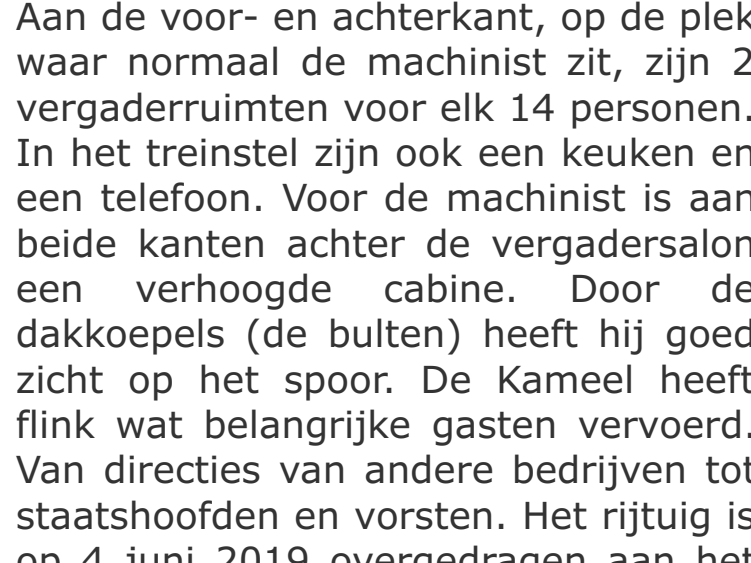
Op 15 en 16 september 2023 zijn de Raildagen waarin Nederland laat zien hoe boeiend de railsector is. Bedrijven en werkplaatsen openen hun deuren voor familie en vrienden van hun eigen personeel, de omgeving, relaties en te brede publiek. Infrastructurele projecten en stations zijn die dagen ook te bezoeken. Naast rondleidingen zijn er ateliers, wedstrijden en andere uitdagingen voor jong en oud. Het Spoorwegmuseum is van plan op die dagen de treindienst naar Utrecht Maliebaan te rijden met museummaterieel (Mat '46 en de Hondekop). Ook is De Arend dat weekend onder stoom. Zie voor het programma: [raildagen](#).

De VriendenDienst nu ook in de Kantines

De VriendenDienst, het blad van onze Vriendenvereniging, ligt op tafel in de kantines van Het Spoorwegmuseum. Het blad is daar te lezen of desgewenst mee te nemen. Er staan veel artikelen in, die net wat verder de diepte ingaan, dus altijd interessant als achtergrondinformatie. Deze keer over de ontsluiting van de fotocollectie WOII, natuurlijk de Mat '36 en een leuk stuk over cartoonist Hans Proper.

Het raadsel

De oplossing van de vorige maand: Het is een detailopname van de voorkant van de NS20, ook bekend als de "Kameel". Waar deze dieseltrein zijn naam aan te danken heeft, is niet zo moeilijk om te raden, want de buffelen vallen meteen op. De Kameel, officieel de NS20, is in de jaren '50 van de vorige eeuw gebouwd als inspectievoertuig voor de Directie van de NS. Gebouwd door de firma Allan uit Rotterdam.

Zo kan de directie werkzaamheden aan het spoor controleren en tegelijkertijd vergaderen op locatie. Ook werd de NS20 gebruikt voor ontmoetingen met lokale regeringsfunctionarissen.

Aan de voor- en achterkant, op de plek waar normaal de machinist zit, zijn 2 vergaderruimten voor elk 14 personen. In het treinstel zijn ook een keuken en een telefoon. Voor de machinist is aan beide kanten achter de vergadersalon een verhoogde cabine. Door de dakkoepels (de buffelen) heeft hij goed zicht op het spoor. De Kameel heeft flink wat belangrijke gasten vervoerd. Van staatshoofden van andere bedrijven tot staatsdirecties en vorsten. Het rijtuig is op 4 juni 2019 overgedragen aan het Spoorwegmuseum en er wordt nog steeds af en toe mee gereden. (Bron: website van het Spoorwegmuseum).

Het bijzondere aan de voorkant en achterkant is, dat dit voertuig geen Scharfenberg-koppelingen heeft en ook geen buffers. Wel een trek/duw-oog voor een speciale koppelstang. Er zijn mensen die beweren dat dit meer dan voldoende is dat de directie zich niet laat opduwen en ook niet de noodzaak ziet om aanhang op sleeptouw te nemen. :-) Maar het maakt het aanzien wel sierlijk en gestroomlijnd!

Het raadsel van deze keer: Waarvan is dit een detail? En waar is het te vinden?

De volgende editie zal verschijnen op 18 september 2023.

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie & layout: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Kopfoto: Peter vd Vlist

